

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 284

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şam Kalp Hastanesi ve Halep Onkoloji Hastanesi İşletme Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3700) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3700 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Genel Gerekçesi4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışişleri Komisyonu Raporu6

• Muhalefet Şerhi12

• Teklif Metni14

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin14

• Protokol Metni15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1859766 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şam Kalp Hastanesi ve Halep Onkoloji Hastanesi İşletme Protokolü”nün onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3700)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Suriye Arap Cumhuriyeti’ndeki iç savaş sebebiyle sağlık altyapısı büyük ölçüde zarar görmüş, milyonlarca insan temel sağlık hizmetlerine erişimden mahrum kalmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti, insani ve vicdani sorumluluklarının yanı sıra sınır güvenliği, göç yönetimi ve bölgesel istikrar hedefleri doğrultusunda Suriye halkının insani ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik çeşitli sağlık hizmetleri sunmaktadır.

Bu çerçevede, Suriye’nin Şam ve Halep kentlerinde bulunan, savaşta zarar görmüş ve savaşın getirdiği çetin şartlar sebebiyle onarım ve inşaat süreci tamamlanamamış iki hastanenin Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı tarafından halkın temel sağlık hizmetlerine erişimini sağlamak amacıyla tamamlanması ve sonrasında işletilmesi planlanmaktadır.

Bahse konu sağlık tesislerinin tamamlanarak hizmete açılması, yalnızca bölge halkının yaşam kalitesini artırmakla kalmayacak aynı zamanda Türkiye’ye yönelik bulaşıcı hastalıkların önlenmesi ve sınır hattında sağlık güvenliğinin sağlanması açısından da stratejik bir önem taşıyacaktır.

Hastanelerin inşası ve sonrasında işletilmesi, sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliği ve bölge halkının Türk Sağlık Sisteminin kurumsal sağlık yapılarıyla tanıştırılması bakımından da önem arz etmektedir. Türkiye’nin kamu diplomasisi ve bölgesel etkinlik kapasitesini de artıracak bu girişim aynı zamanda Suriye’de barış, istikrar ve normalleşmeye yönelik çabalara da somut katkı sağlayacaktır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-382763

12 Mayıs 2026

Konu: Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18 Haziran 2025 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şam Kalp Hastanesi ve Halep Onkoloji Hastanesi İşletme Protokolü”nü Anayasanın 90 ncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

20/07/2026

Esas No: 2/3700

Karar No: 198

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3700 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şam Kalp Hastanesi ve Halep Onkoloji Hastanesi İşletme Protokolünün Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 16/07/2026 tarihinde yaptığı 23’üncü toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 13/05/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şam Kalp Hastanesi ve Halep Onkoloji Hastanesi İşletme Protokolü, 21/05/2026 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan KURTULMUŞ imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şam Kalp Hastanesi ve Halep Onkoloji Hastanesi İşletme Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/3700 esas numaralı Kanun Teklifi, 22/05/2026 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonu ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci Yasama Dönemi 16/07/2026 tarihli 23’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Suriye’nin Şam ve Halep kentlerinde bulunan, savaşta zarar görmüş ve savaş şartları sebebiyle onarım ve inşaat süreci tamamlanamamış iki hastanenin Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı tarafından halkın temel sağlık hizmetlerine erişimini sağlamak için tamamlanması ve sonrasında işletilmesini öngören Protokol’ün onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde¹;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Musa KULAKLIKAYA tarafından;

Suriye’de yaşanan gelişmelerin ülkemize doğrudan yansımalarının bulunduğu, Suriye’yle sahip olduğumuz tarihî ve kültürel bağlar ile komşuluk hukukunun bu ülkedeki gelişmeleri yakından takip etmemizi ve müşterek çıkarlarımıza hizmet edecek politikalar geliştirmemizi her daim gerekli kıldığı,

Suriye’de sürdürülebilir istikrar ortamının tesis edilmesinin, ekonomik kalkınmanın güçlendirilmesinin ve yaşam standartlarının iyileştirilmesinin ülkemiz açısından da büyük önem taşıdığı,

Aralık 2024’te önceki rejimin devrilmesini takip eden yeni dönemde Suriye’nin bölgesel ve uluslararası aktörlerle angajmanının geliştirilmesinin desteklediği, ülkenin yeniden imarının önündeki en büyük engellerden biri olan yaptırımların kaldırılması sürecinde ilerleme sağlandığı ve ülkenin normalleşmesine dönük ulusal çabaların desteklediği,

Tüm bu süreçte Suriye’de hayatın normale dönmesinin yolunun temel kamu hizmetlerinin verilmesinden geçtiğinin tespit edildiği,

Diğer sektörlerin yanı sıra sağlık konusunun, Suriye’ye yönelik desteğimizde ön plana çıkan önemli bir alan olduğu, bu desteğin özünde Suriye’nin kendi sağlık sistemini sürdürülebilir kılması, altyapı, personel ve donanım açısından yeterlilik elde etmesinin ve ülkemizde eğitim alan Suriyeli gençlerin ülkelerindeki yeniden yapılanma sürecine katkı sağlaması olduğu,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/5433>

Suriye’de sağlık hizmetlerinin ulusal bir program dahilinde kesintisiz ve sorunsuz bir şekilde karşılanabilmesinin birşok aşidan önem taşıdığı,

Suriye Hkmetinin halkı nezdinde tesis ettiği güvenin muhafazası, ayrıca lkemizden Suriye’ye dönüş yapan kişilerin gittikleri yerde tutunmaları ve dönüşlerin sürdürülebilir kılınması açısından, Suriye sahasında tedavi imknı bulunamadığı cihetle ülkemize yönelebilecek tedavi taleplerinin Suriye’de yerinde karşılanması ve bulaşıcı hastalıkların yayılmasının önlenmesini teminen Suriye’de iyi işleyen bir sağlık sektörünün bulunmasının kritik önem taşıdığı,

Suriye Hkmetinin son dönemde hakimiyet tesis ettiği alanın genişletilmesiyle birlikte bu sektörün öneminin de arttığı,

Ülkemizin sağlık sistemi tesis etme çabalarında Suriye’ye gerekli yönlendirme ve danışmanlığı yapmak için en uygun konuma ve yeteneğe sahip olduğu,

Suriye’de sağlık hizmetlerine erişimde hl ciddi aksaklıklar bulunduğu ve Dünya Sağlık rgt’nün verilerine göre 13 milyon Suriyelinin sağlık sistemine erişimde sıkıntı yaşadığı,

Suriye’de ulusal bir sağlık sistemi oluşturulmasının yapı taşı olarak değerlendirdiğimiz şam Kalp Hastanesi ve Halep Onkoloji Hastanesi işletme protokolünün Sağlık Bakanımız Sayın Kemal MEMİşOGLU ile Suriyeli mevkidaşı Musab Nizal el-Ali tarafından 18 Haziran 2025 tarihinde Ankara’da imzalandığı,

şam Kalp Hastanesi’nin sahadaki acil ihtiyaçlara binaen 24 Ağustos 2025 tarihinde hasta kabulüne başladığı, söz konusu Hastanede bugüne kadar yaklaşık 2 bin anjiyo ve 350’nin üzerinde açık kalp ameliyatı yapıldığı,

Halep Onkoloji Hastanesi’nin faal hle getirilmesine ilişkin hazırlıkların sürdüğü,

Suriye’de ihtilaf döneminde operasyon bölgelerinde verilmesine destek olduğumuz sağlık hizmetlerinin esasen yeni dönemde de ülkemizin sağlık sektöründeki desteğine ışık tutmakta olduğu ve bu desteğin gerçekçi bir ihtiyaç analizi temelinde kaynakların etkin kullanımı suretiyle sağlanmasını mümkün kıldığı,

Bu anlayışla, kalp hastalıkları ve kanser gibi kamu sağlığı açısından kritik önem taşıyan alanlarda devreye girerek Suriye halkının acil ihtiyaçlarına doğrudan cevap verilmesinin hedeflendiği,

Protokol’n hastaneler için öngördüğü ortak yönetim modelinin, Suriye sağlık sisteminin kapasite inşasına katkı sunması bakımından da önemsendiği,

Nihai amacın, hastanelerin kendi kendine yeterli hle gelmesinin sağlanması olduğu,

Gelir ve harcamalara ilişkin bilgilerin Sağlık Bakanlığımıza belirli aralıklarla raporlanacağı ve işletme yönergesinin ihtiyaç hlinde gncellenebileceği,

Suriye Halk Meclisi’nin 12 Temmuz günü açılmasıyla birlikte karşı taraftaki onay sürecinde de mesafe katedilmesinin mümkün olabileceği,

ifade edilmiştir.

Komisyon yeleri tarafından;

80 milyon dolarlık bütçenin yıllara göre dağılımının ne yönde olacağı ve söz konusu kaynağın hangi bt kalemlerinden temin edileceği; TBMM’nin bu harcamaları hangi mekanizmalarla

denetleyebileceği ve kamuoyunun sürece dair bilgilendirilmesinin nasıl yapılacağı; düzenli raporlama ve performans ölçümünün yapılıp yapılmayacağı ve sağlık hizmetlerinin hangi dillerde sunulacağına ilişkin olarak tevcih edilen sorular, Dışişleri Bakan Yardımcısı Musa KULAKLIKAYA ve Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdürü Muhammed Emin DEMİRKOL tarafından cevaplandırılmış ve bu kapsamda;

Türkiye'nin son yıllarda özellikle kalkınma iş birliği alanında hem yakın coğrafyasında hem de daha geniş coğrafyalarda ciddi katkılar sağladığı,

Özellikle global ölçekte insani yardım sağlayan ülkeler arasında son birkaç yılda gayrisafi milli hasılası içerisinde bu alana ayırdığı payın en yüksek olduğu ülkelerden biri olduğu ve burada en önemli payı son yıllarda misafir ettiğimiz Suriyeli mültecilerin oluşturduğu ve yeni yönetimle birlikte gönüllü dönüşlerin arttığı bir dönemin yaşandığı,

Bu süreçte yapılacak olan bu desteğin, Somali ve Türk cumhuriyetleri olmak üzere farklı ülkelerde de benzer projelerde yer alan bir uygulama olduğu,

Tüm bunların Türkiye'nin önemsedığı coğrafyalara bir katkı niteliğinde olduğu, bu katkılara yalnızca bir parasal harcama mantığıyla bakmak yerine, buralara olan gönül bağımızın ve ilgili sektördeki potansiyel iş birliği imkânlarının artmasına vesile olmasının da göz önünde bulundurulması gerektiği,

Suriyeli mültecilerin gönüllü olarak dönüşlerini teşvik bakımından daha istikrarlı ve ihtiyaçların karşılandığı bir durumun varlığının önemli olacağı,

Şam'daki Kalp Cerrahi Hastanesi'nin 150 yataklı ve 2 bölümden oluştuğu, özellikle asistan ve Suriyeli hekimlerin de yetiştirilmesinin hedeflendiği hem bypass ve anjiyoda hem kalp pillerinde Suriye'nin şu anda yetkin, tek yeterli kalp damar cerrahisi hastanesi olarak hizmet verdiği,

İkili iş birliğine konu hastanelerimizde diğer ülkelerde yapıldığı gibi olağan bir denetim sisteminin mevcut olduğu,

İdari Mali İşler Komisyonunun bu süre içerisindeki tüm harcamaları ve giderleri planladığı, hastaneye gelen katılım payları ve ücretlendirmeleri de tamamen kontrol ettiği,

Gelir ve harcamalarla ilgili bilgilerin raporlanarak hastane idaresi tarafından üçer aylık aralıklarla söz konusu Komisyona bildirildiği ve bu raporların Komisyonca değerlendirip hem Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı hem de Suriye Arap Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığına bildirildiği ve burada da tüm organizasyonların Sağlık Bakanlığımızla birlikte İdari Mali İşler Komisyonunca yapıldığı,

Anılan Komisyonda bir başhekim, başhekim yardımcısı, idari mali işler müdürü ve müdür yardımcılarının bulunduğu; başhekimin, özellikle başhekim yardımcısının Sağlık Bakanlığınca görevlendirilen Türk vatandaşı hekimlerinden olduğu,

İdari Mali İşler Komisyonu'nun hem hastanenin gelirlerini hem de burada kullanılan tüm malzemelerin organizasyonunu ve alımların uygunluğunu denetleyen bir Komisyon olduğu,

Suriye'nin tek önemli kalp damar cerrahisi hastanesinin hastane yazılımının da tıpkı Türkiye'de olduğu gibi Hastane Bilgi Yönetim Sistemi olarak kurulduğu,

2026'nın sadece beş aylık döneminde acil serviste 12 binin üzerinde hasta bakıldığı, 20 bine yakın poliklinik hastası ve 2.000'e yakın yatan hasta olduğu,

Tüm yerel diller açısından hizmet verecek tercümanlarla ve Türkiye’den görevlendirilen başhekimin de hem yerel dilde hem de Türkçede organizasyonun içerisinde planladığı,

Türkiye’den görevlendirilen sağlık personellerinin dil anlamında da yeterliliklerine bakıldığı, bölgede tercümanların bulunduğu ve bu konudan yerel halkın memnuniyet duyduğu,

İnsani yardım hastanelerinde ikili iş birliği kapsamında yapılmış tüm işlerde olduğu gibi burada da sürecin İdari Mali İşler Komisyonu ile yürütüldüğü ve hasta hakları anlamında da Türkiye’deki hastanelerde uygulanan kişisel verilerin korunması kapsamındaki tüm hizmetlerin etkin bir şekilde verilmesi gerektiği,

ifade edilmiştir.

Komisyon üyeleri tarafından:

Protokol’ün içerik bakımından sağlık hizmetlerinden ayırım gözetmeksizin yararlanılacağına güvence altına alınması, hasta hakları ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin açık düzenlemelerin yapılması, bağımsız mali ve idari denetim mekanizmalarının oluşturulması, kaynak kullanımında şeffaflığın sağlanması, yerel sağlık otoriteleri ile sivil toplumun karar süreçlerine katılımının güvence altına alınması ve uluslararası insan hakları ve insancıl hukuk standartlarına açık atıf yapılması noktasında geliştirilmeye açık hükümleri içermesi gerektiği,

Komşularla iyi ilişkiler geliştirmenin ve bu çerçevede, sağlık gibi tüm insanlığı ilgilendiren bir konuda yapılan böyle bir yatırımın çok değerli olduğu,

Bu tip yatırımların özellikle komşu bir ülkede yapılıyor olması, çok sayıda mağdur olmuş insanın tedavi edilmesi ve önümüzdeki dönemde ilişkilerimizi uluslararası ve bölgesel anlamda daha da iyi bir noktaya taşıyacak olması açısından bu tip yatırımların yapılmasının oldukça kıymetli olduğu,

Sağlıkla ilgili yapılan bir yatırım dahi olsa bunun mutlaka iyi analiz edilmesi ve ülkemizin kendi yaptığı bir yatırım olduğu için bütçelendirilmesinin tartışılmasının çok önemli olduğu,

Suriye’ye yapılan bu yatırımın önümüzdeki dönemde ilişkilerimize olumlu yönde yansıma ihtimalinin yüksek olduğu,

Suriye’den Türkiye’ye çok sayıda kanser hastasının geldiği, bu durumun hastalar için zorlayıcı olduğu ve bu konuda yapılan hastanenin kıymetli olduğu,

belirtilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif’in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif’in 1’inci, 2’nci ve 3’üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklif’in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere İstanbul Milletvekili Derya AYAYDIN, Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan NAZIRLI, İstanbul Milletvekili Sena Nur ÇELİK KANAT, Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Ahmet Fethan Baykoç</i>	<i>Semra Çağlar Gökalt</i>
Gaziantep	Ankara	Bitlis
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Ceylan Akça Cüpolo</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>	<i>Kamil Aydın</i>
Diyarbakır	Elâzığ	Erzurum
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Derya Ayaydın</i>	<i>Sena Nur Çelik Kanat</i>
Eskişehir	İstanbul	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Seda Gören</i>	<i>Namık Tan</i>	<i>Oğuz Üçüncü</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
	Üye	
	<i>Metin Ergun</i>	
	Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şam Kalp Hastanesi ve Halep Onkoloji Hastanesi İşletme Protokolü'nün, savaşın ağır yıkıma uğrattığı sağlık altyapısının yeniden inşası ve sağlık hizmetlerine erişimin güçlendirilmesine yönelik insani amacını olumlu karşılıyor; sağlık hakkının korunmasını esas alan uluslararası iş birliklerinin ilke olarak desteklenmesi gerektiğini kabul ediyoruz.

Bununla birlikte, Protokolün Suriye'nin mevcut siyasal ve hukuksal koşulları dikkate alındığında önemli riskler barındırdığı kanaatindeyiz.

Suriye'de halen tüm toplumsal kesimlerin katılımıyla hazırlanmış, demokratik meşruiyete sahip yeni bir anayasa yürürlüğe girmemiş; siyasal geçiş süreci tamamlanmamış ve ülkenin yönetim modeli ile yetki paylaşımını belirleyen, toplumsal mutabakata dayalı kalıcı bir hukuki düzen tesis edilememiştir. Bu nedenle, merkezi yönetimle yapılan uzun süreli ve yüksek mali yükümlülük içeren anlaşmaların, devam eden siyasal geçiş sürecini ve gelecekte kurulacak demokratik anayasal düzeni etkileme riski taşıdığı değerlendirilmektedir.

Protokol uyarınca Türkiye'nin beş yıl boyunca hastanelerin işletmesini üstlenmesi, personel giderlerini karşılaması ve 80 milyon ABD doları tutarında kaynak tahsis etmesi, sağlık alanındaki insani desteğin ötesinde kurumsal ve mali bir ortaklık oluşturmaktadır. Bu kaynakların, demokratik meşruiyeti henüz toplumsal mutabakatla pekişmemiş merkezi yönetim üzerinden planlanması ve uygulanması; anayasal güvencelerin, etkin denetim mekanizmalarının ve hesap verebilirliğin yeterince tesis edilmediği mevcut koşullarda ciddi riskler doğurmaktadır.

Birleşmiş Milletler'in çatışma sonrası yeniden yapılanma ilkeleri, kamu hizmetlerinin yeniden inşasında kapsayıcılığı, yerel sahiplenmeyi, şeffaflığı, hesap verebilirliği ve ayrımcılık yapılmaksızın hizmet sunulmasını esas almaktadır. Buna karşın Protokolde yerel yönetimlerin ve yerel sağlık otoritelerinin karar alma süreçlerine katılımına, bağımsız mali denetime, insan hakları temelli hizmet sunumuna ve ayrımcılığı önleyici güvencelere ilişkin yeterli düzenlemeler bulunmamaktadır.

Uluslararası hukuk bakımından devletler arasında sağlık alanında iş birliği yapılması meşru olmakla birlikte, bu iş birliğinin çatışma sonrası siyasal geçiş sürecinin tarafsızlığını, kapsayıcılığını ve demokratik meşruiyetini güçlendirecek şekilde kurgulanması gerekmektedir. Aksi halde, kamu kaynaklarının fiilen yalnızca merkezi yönetimin kurumsal kapasitesini tahkim eden bir mekanizmaya dönüşmesi, toplumsal uzlaşmayı zayıflatma ve gelecekte

oluşturulacak demokratik ve çoğulcu anayasal düzen üzerinde etkide bulunma riskini beraberinde getirebilir.

Bu gerekçelerle, Suriye'de demokratik, kapsayıcı ve toplumsal mutabakata dayalı bir anayasal düzen ile etkin denetim mekanizmaları oluşturulmadan, merkezi yönetime uzun vadeli kurumsal ve mali yükümlülükler üstlenen bu Protokole şerh düşüyoruz. Bununla birlikte, savaşın mağduru olan sivillerin sağlık hakkının korunması amacıyla, acil ve nitelikli tedaviye ihtiyaç duyan kişilerin gerektiğinde Türkiye'de tedavi edilmelerine yönelik insani iş birliği mekanizmalarının sürdürülmesini desteklediğimizi de ifade ediyoruz.

Semra Çağlar Gökalp
Bitlis

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
SURİYE ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ŞAM KALP HASTANESİ VE
HALEP ONKOLOJİ HASTANESİ İŞLETME
PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 18 Haziran 2025 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şam Kalp Hastanesi ve Halep Onkoloji Hastanesi İşletme Protokolü”nün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
SURİYE ARAP CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ŞAM KALP HASTANESİ VE
HALEP ONKOLOJİ HASTANESİ İŞLETME
PROTOKOLÜNÜN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA ŞAM KALP HASTANESİ VE HALEP ONKOLOJİ
HASTANESİ İŞLETME PROTOKOLÜ**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti (bundan sonra "Taraflar" olarak anılacaktır);

Sağlık ve tıp alanlarında iş birliğini geliştirmek amacıyla,

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

**MADDE 1
Konu ve Amaç**

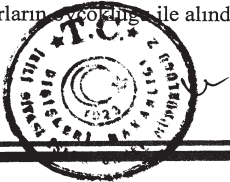
Bu Protokol; Suriye Arap Cumhuriyeti'nin Halep ve Şam şehirlerinde Şam Damar Hastanesi'nin toplam 300 yatak kapasiteli hazır haliyle ve natamam haldeki Halep Onkoloji Hastanesi'nin mevcut inşasının tamamlanarak 150 yatak kapasiteli olarak işletilmesi ile Şam İbn Nefis Hastanesine ilaç, tıbbi sarf ve cihaz desteği sağlanmasını amaçlamaktadır.

**MADDE 2
Tanımlar**

Hastaneler:

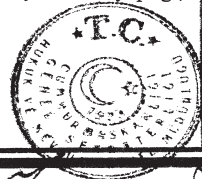
- 1) Şam Kalp Cerrahisi Hastanesi; Bundan sonra Şam Damar Hastanesi olarak anılacaktır ve ana hastane binası ile ek binayı içermektedir.
- 2) Halep Onkoloji Hastanesi: Halep'te natamam halde bulunan hastaneyi ifade eder.

İdari ve Mali İşler Komitesi (bundan sonra İMİK olarak adlandırılacaktır): Her Hastane için bu Protokolde belirlenen idari ve mali işlerini yerine getirmek üzere ayrı ayrı teşkil olunan; Başhekim, Başhekim Yardımcıları, İdari İşler Müdürü, Mali İşler Müdürü ve İdari İşler Müdür Yardımcısı ile Mali İşler Müdür Yardımcısı'ndan oluşan, başkanlığını Başhekimin yaptığı, kararların çoğunluğu ile alındığı bir yapıyı ifade eder.

ASLI GİBİDİR

Uzm. Dr. Celal Orhun ECEMİŞ

Etik Kurulu: Üyeleri Başhekim tarafından seçilen ve başkanlığının Başhekim tarafından yapıldığı bir yapıyı ifade eder. Klinisyenlere pratikte karşılaştıkları etik ikilemleri çözümlemede yardımcı olmakla yükümlüdür.

Denetim ve Gözetim Komitesi: Tarafların Sağlık Bakanlıklarınca görevlendirilecek eşit sayıda temsilciden oluşan, protokolün uygulanmasını izleyecek ve hastanelerin gerektiğinde denetimlerini sağlayacak yapıyı ifade eder.

MADDE 3 **Uygulayıcı Kurumlar**

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Suriye Arap Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı uygulayıcı kurumlardır.

MADDE 4 **Hastanelerin Statüsü**

Hastaneler tam bir idari ve finansal özerkliğe sahip olacaktır.

MADDE 5 **Tarafların Hak ve Yükümlülükleri**

A) Türkiye Tarafının Hak ve Yükümlülükleri:

1) Türk tarafı hastanelerin tesliminden itibaren Şam Dammâr Hastanesi'ni 90 gün içerisinde, Halep Onkoloji Hastanesi'ni ise 180 gün içinde sağlık hizmet sunumuna hazır hale getirecek olup;

- Şam Dammâr Hastanesi ek binasının sağlık hizmet sunumuna uygun olarak ihtiyaç duyulan tüm tıbbi cihaz, aşı, ilaç ve her türlü sarf malzemeleri; hastanenin durumu incelendikten sonra oluşturulacak liste doğrultusunda Türk tarafınca hibe kapsamında temin edilecek ve mevcut kalp hastanesi ile birlikte işletilecek,

- Halep Onkoloji Hastanesi natamam durumda olduğundan inşaat işlemleri onkoloji hastanesi ihtiyaçları dikkate alınarak Türk tarafınca tamamlanacak ve sağlık hizmet sunumuna uygun hale geldiğinde ihtiyaç duyulan tüm tıbbi cihaz, aşı, ilaç ve her türlü sarf malzemeleri

ASLI GİBİDİR

Uzm. Dr. Celal Orhun ECEMİS
Daire Başkanı

hastanenin durumu incelendikten sonra oluşturulacak liste doğrultusunda hibe kapsamında Türk tarafınca temin edilecektir.

- Her iki hastanenin personel giderleri ile tüm işletme giderleri Türk tarafınca karşılanacaktır.

2) Hastane binaları üzerinde işletmecilik gereği ortaya çıkacak olan ihtiyaçlara yönelik tadilat, onarım eklenti yapabilme gibi konularda Suriye tarafının onayını aldıktan sonra tasarruf hakkına sahip olacaktır.

3) Laboratuvar ve görüntüleme hizmetleri ile yemek, temizlik, bina ve cihaz bakımı gibi tüm destek hizmetlerini yapmak amacıyla Suriye tarafının onayını aldıktan sonra hizmet satın alabilecek veya diğer yöntemler ile üçüncü şahıs ve kuruluşlar eliyle gerçekleştirebilecektir.

4) Hastaneler ile Türkiye'deki Eğitim ve Araştırma Hastaneleri arasında gerekli hallerde Suriye tarafının onayını aldıktan sonra iş birliği sağlanabilecektir. Bu durumda hastalara ait sağlık istatistikleri hariç kişisel veriler izinsiz kullanılmayacaktır.

5) Hastanelerin hizmete hazır hale getirilmesi ve işletilmesi için; beş yıl için toplam 80.000.000\$ tahsis edilecek. Hastanelerin ihtiyacı doğrultusundaki miktar Hastanelere ödenecektir. Suriyeli ve Türk personel gideri her hastanenin kendi tahsis edilen bütçesi ve gelirlerinden ödenecektir.

6) Şam İbn Nefis Hastanesine imkanlar dahilinde ilaç, tıbbi sarf ve cihaz desteği Türk tarafınca hibe olarak temin edilmeye çalışılacaktır.

7) Denetim ve Gözetim Komitesi tarafından denetlenen ve tespit edilen hususların Suriye Tarafından Türk Tarafına iletilmesinden itibaren 60 gün içerisinde tamamlanmasını sağlayacaktır. Bu süre zarfında tamamlanması mümkün olmayan hususlar gerekçeleriyle Suriye tarafına bildirilecektir.

B) Suriye Tarafının Hak ve Yükümlülükleri:

1) Bu protokol dahilinde açılması planlanan Şam Kalp Hastanesi'ni mevcut haliyle Halep'te Onkoloji Hastanesi'nin natamam inşaatını mevcut haliyle Türkiye tarafına teslim edecektir.

2) Bu protokol dahilinde istihdam edilecek personele görev süreleri boyunca Suriye'ye giriş vizesi, oturum ve/veya çalışma izni sağlanması konusunda mümkün olan tüm idari kolaylıkları (giriş-çıkış yapmadan) sağlayacaktır.

Uzm. Dr. Celal Öztürk
Baire Başkanı

3) Hastanelerin işletilmesi sırasında bürokratik engelleri olabildiğince kaldırmakla, bu süreçleri hızlandırmakla ve gerekli kolaylıkları sağlamakla yükümlüdür. Hastanelere Türkiye’den intikal ettirilecek her türlü emtianın taşınmasında kara, hava ve deniz yoluyla hızlı geçiş gümrük noktaları belirleyecektir.

4) Hastanelere Türkiye’den intikal ettirilecek her türlü emtianın güvenliğini temin edecektir. Türkiye’den ve diğer ülkelerden karayolu ile gönderilen her türlü emtianın (inşaat malzemeleri ve makineleri ile tıbbi cihaz ve malzeme gibi) kendi ülkesine ait nakliye vasıtalarına aktarılması gibi işlemler yapmaksızın doğrudan Türk tarafınca Hastanelere intikal ettirilmesini sağlayacaktır. Hava ve deniz yolu ile sevk edilen özellikle hassas tıbbi cihaz ve malzemenin Hastanelere nakliyesi havaalanına/limana varıştan itibaren en geç 24 saat içinde Suriye Arap Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı aracılığı ile ivedilikle sağlanacaktır.

5) Türkiye’den veya diğer ülkelerden bu Protokol kapsamında getirilecek tıbbi cihaz, malzeme ve diğer emtiaya gümrük vergisi ve diğer vergileri uygulamayacak ve hastanelerde üretilen hizmetlerden vergi tahakkuk ettirmeyecektir.

6) Can güvenliğinin tehlikeye düşmesi halinde Türk vatandaşlarının Türk Tarafı ve/veya Suriye Tarafı imkânlarının kullanılması suretiyle doğrudan Türkiye’ye getirilebilmesini garanti edecektir.

7) Hastanelerde görev yapan tüm personel için hastanede bulundukları süre boyunca güvenliği sağlamak adına her türlü tedbiri alacaktır.

8) Hastanelerde görevlendirilecek personelin sahip olduğu ve Türkiye’de geçerliliği olan diploma, öğrenim belgesi, sertifika vb. belgelerin Suriye’de geçerli olmasını, ayrıca bir denklik işlemine gerek duyulmamasını garanti eder.

10) Hastanelerin bina ve hizmet sunum alanı ile ilgili olarak su, yol, kanalizasyon, cenaze hizmetleri vb. belediyeçilik hizmetlerini, internet ve telefon gibi iletişim hizmetlerini, elektrik tedariki, çöp vb. atıklar ile tıbbi atıkların toplanıp bertaraf edilmesini sağlayacaktır.

11) Hastanelerde kullanılacak yakıtın tedarikinde ücreti mukabilinde yakıt alınabilmesi için vergi muafiyeti yahut kamu birimlerinin ekonomik yakıt tedarikinden faydalanılmasını sağlayacaktır.

12) Denetim Komitesi eliyle hastaneleri denetleyebilecek olup bu doğrultuda tespit edilen veya önerilecek hususları Türk tarafına bildirecektir.

ASLI GİBİDİR

Daire Başkanı

MADDE 6
Hastane Yönetimi

1) İMİK, işletilme usullerini ve her kademedeki personelin görev tanımları ve disiplin sorumluluğunu belirleyip “Hastane İşletme Yönergesi”ni” yayımlayacaktır.

2) Hastanelerin yönetiminde yer alacak yönetici kadro ekibi şu şekildedir;

a) Başhekim (Türk sağlık sisteminde en az 5 yıl deneyimi olan çifte vatandaş (Suriyeli ve Türk), ya da Suriyeli)

b) Başhekim Yardımcısı (Türk),

c) Başhekim Yardımcısı (Suriyeli),

d) İdari İşler Müdürü (Suriyeli),

e) İdari İşler Müdür Yardımcısı (Türk),

f) Mali İşler Müdürü (Türk)

g) Mali İşler Müdür Yardımcısı (Suriyeli)

h) Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü (Türk sağlık sisteminde en az 5 yıl deneyimi olan çifte vatandaş (Suriyeli ve Türk), ya da Suriyeli)

olarak görev yapacaklardır.

3) Hastanelerin yönetiminden Başhekimler sorumludur.

Hastane yönetimindeki ekibin görev ve yetkileri şunlardır;

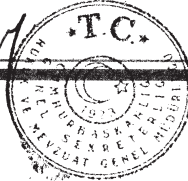
a) Başhekim, işletme yönergesinde bulunmayan hususlarda karar verme yetkisine sahip olacaktır,

b) Prosedürleri İMİK tarafından belirlenen kurallara göre mal ve hizmet satın alma ile ilgili işlerde 50.000\$’a kadar harcama yapma yetkisi Mali İşler Müdürü’nde olacaktır. Bu kapsamda gelir ve giderlerle ilgili bilgilerin takip edilip İMİK’e üçer aylık aralıklarla bilgilendirilmesi Mali İşler Müdürü tarafından sağlanacaktır.

c) Başhekim gerektiğinde tüm personel hakkında disiplin soruşturması yapabilecek/yaptırabilecek ve hizmet akdinin feshedilmesi dâhil idari ve disiplin cezası yaptırımı uygulayabilecektir. Personelin Hastanelerde kullanılan her türlü araç ve gerece zarar vermesi halinde bunun tazmini için gerekli prosedürü işletecektir.

d) Başhekim Hastanenin verimli olarak çalıştırılması, işlerin sürat ve kolaylık içinde yapılması için gerekli tedbirleri almak ve görev alanına giren konularda mevzuat düzenlemelerini yapmakla yetkilidir.

Uzm. Dr. Celal Ömür ECEMİS
Başhekim

MADDE 7

Mali Hükümler

1) Bu protokolün imzalanmasını müteakip 2 yıl boyunca ücretsiz hizmet sunulacak olup sonrasında sunulacak hizmetler için hasta katılım payı, tanı, tetkik ve tedavilere yönelik ücret tarifesi, işletme yönergesi ile yürürlüğe konulacak ve ihtiyaç halinde güncellenebilecektir. Tüm ücretler hastanelerin bütçesine tahsis edilecektir.

2) Gelir ve harcamalarla ilgili bilgiler raporlanarak Hastane idaresi tarafından üçer aylık aralıklarla İMİK'e bildirilir. İMİK ise kendisine ulaşan raporu Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı'na ve Suriye Arap Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı'na bildirecektir.

3) Mal ve hizmet satın alma ile ilgili kural ve prosedürler işletme yönergesince belirlenecektir 50.000\$'ın üzerindeki mal ve hizmet satın alma işlemleri söz konusu İMİK tarafından onaylanacaktır.

4) Hastanelerde istihdam edilen Türk personel eğer kamu görevlisi ise ücret ödemeleri Türk hukukuna tabidir. Sözleşmeli olarak çalıştırılan personelin maaş ile diğer tüm özlük hakları Hastane döner sermaye bütçesinden ödenecektir.

MADDE 8

İnsan Kaynaklarının Seçimi

1) Kural olarak, Hastanelerin çalıştıracağı personel Taraflarca Suriyeli personele öncelik veren ve ortak bir işe alım yöntemi ile gerçekleştirilecektir. Bu personele uluslararası standartlara uygun eğitim olanağı sağlanacaktır.

2) Suriyeli ve ihtiyaç halinde Taraflarca diğer ülkelerden görevlendirilecek personel, İMİK tarafından oluşturulan bir sınav komisyonu tarafından yapılacak mülakat ve değerlendirme ile belirlenecek ve Hastane ile hizmet sözleşmesi yapmak sureti ile işe alınacaktır. Bu personelin maaş ve ek ödemesi, emsali olan Türk personelin maaş ve ek ödemesini aşmayacak şekilde İMİK tarafından belirlenecek ve Hastane döner sermaye bütçesinden karşılanacaktır.

3) Sınav komisyonu, adaylardan çalışmayı talep ettikleri işle ilgili bilgileri, diploma, sertifika ve diğer öğrenim belgelerini isteyecek ve evrakların gerçekliği teyit edildikten sonra sözleşme imzalanacaktır. Evrakta yanlış beyanda bulunanlar tespit edildiğinde iş akitleri feshedilir.

Uzm. Dr. Celal Ömür ECEMİŞ
Daire Başkanı

MADDE 9
Hukuki Hususlar

- 1) Hastanelerde görev yapan personelin disiplin sorumluluğu İMİK tarafından çıkartılacak Yönerge ile düzenlenecektir.
- 2) Türkiye'den görevlendirilen personel ile yakınları, Suriye'de bulundukları sürece Suriye Arap Cumhuriyeti yasalarına ve yürürlükteki düzenlemelerine tabi olacaklardır. Suriye Devletin yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Türk mevzuatında bulunmayan bir cezayı ve infaz usullerini öngördüğü hallerde, bu ceza ve infaz usulleri uygulanmayacak, bunun yerine her iki Devletin mevzuatında yer alan bir ceza türü uygulanacaktır.
- 3) Suriye tarafı, Türkiye'den görevlendirilen personel ve yakınlarının tutuklanması halinde Türk tarafını derhal durumdan haberdar edecektir.
- 4) Türkiye'den görevlendirilen personel veya yakınlarından herhangi birinin Suriye tarafınca kovuşturulması veya yargılanması durumunda bu kişi, Suriye vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.
- 5) Ancak, görevlendirilen Türk personelinin; mesleğin icrası sırasında işlediği fiillerinden doğabilecek cezai sorumlulukları Türkiye Cumhuriyeti Devleti hukukuna tabi olacaktır.

MADDE 10
İstişareler Ve Değişiklikler

Yakın iş birliği anlayışından hareketle, Taraflar zaman zaman bu protokolün uygulanması, yorumlanması ve değişikliklerin uyarlanması konusunda birbirleriyle istişareler yürüteceklerdir. Bir Tarafın bu Protokolü değiştirmek amacıyla istişare talep etmesi durumunda, aksine karar verilmedikçe istişareler karşı tarafın yazılı talebi almasından sonra en kısa sürede ve her hal ve koşulda en geç otuz (30) gün içinde başlayacaktır. Bu istişareler müzakere veya yazışma yoluyla gerçekleştirilecektir. Her bir Taraf bu istişareler sırasında değişiklik talebini destekleyen gerekçeleri hazırlayacak ve sunacaktır.

İşbu Protokol, Tarafların karşılıklı yazılı rızaları ile her zaman değiştirilebilir. Yapılan değişiklikler Protokolün 11. Maddesinde belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

Özni. Dr. Celal Örmün ECEMİŞ
Daire Başkanı

MADDE 11

Uyuşmazlıkların İyi Niyetle Halli

Bu Protokolün yorumlanmasından, yürütülmesinden ve uygulanmasından çıkabilecek uyuşmazlıkların öncelikle Taraflarca belirlenecek yetkililer tarafından müştereken ve iyi niyetle halline çalışılır. Bu şekilde halli mümkün olmadığı takdirde sırasıyla iki tarafın Sağlık Bakan Yardımcıları, Sağlık Bakanları, nihayet, hükümetler arasında en üst düzeyde ve en kısa zamanda halline çalışılır.

Uzlaşma sağlanamazsa, taraflar Protokolün uygulanmasını kısmen veya tamamen askıya alabilir.

MADDE 12

Askıya Alma

Taraflar milli güvenlik, ulusal çıkar, can güvenliğinin ciddi olarak tehlikeye düşmesi durumlarında ve 11. Maddede öngörülen uzlaşma prosedürünün gerçekleşmemesi halinde durumun diplomatik yollarla karşı tarafa yazılı olarak bildirilmesi ile derhal işbu Protokolün yürütülmesini tümüyle veya kısmi olarak askıya alabilir.

İşbu Protokol'ün askıya alınması ve feshinin, devam etmekte olan tedavilere halel getirmemesi amacıyla gerekli tedbirler alınacaktır.

MADDE 13

Yürürlüğe Giriş ve Süre

İşbu Protokol, karşılıklı imzaların tamamlanması ve gerekli iç hukuki süreçlerin tamamlanmasını müteakip yürürlüğe girecek ve beş yıllık bir süre için yürürlükte kalacaktır.

Taraflardan biri, bu sürenin bitiminden altı ay önce, Protokolü sona erdirmek istediğini yazılı olarak bildirmediğiçe, işbu Protokol her defasında birer yıllık süreler için yenilenmiş olacak ve Hastanelerin birer yıllık bütçesi ayrılacaktır. Taraflardan biri, bu kapsamda Protokolü sona erdirmek istediğini yazılı olarak bildirmesi halinde devir süreci kalan 6 aylık zaman diliminde tamamlanmak üzere taraflarca eşit sayıda Devir Komisyon üyeleri belirlenerek devrin gerçekleştirilebilmesi için ortak çalışma yapılacaktır. Sona erdirmeye süreci başlatıldığı takdirde Devir Komisyonunun görev ve yetkileri, Taraflarca imzalanacak ayrı bir sözleşme ile belirlenecek ve devir süreci devam ederken taraflar hak ve yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edecektir.

ASLI GİBİDİR

Uzm. Dr. Celal Orhun ECEMİŞ
Daire Başkanı

Ancak 11. Madde uyarınca çözüme kavuşturulamayan uyuşmazlıklar bakımından protokol süresine bağlı olmaksızın, Taraflardan biri, işbu Protokolü durumun diplomatik yollarla karşı tarafa yazılı olarak bildirilmesi ile derhal feshedebilecektir.

İşbu Protokol Ankara'da 18.06.2025 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha olarak ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmış olup yorum farklılığı olması durumunda İngilizce metin esas kabul edilecektir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU
Sağlık Bakanı

**SURİYE ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Dr. Musaab Nazzal ALALİ
Sağlık Bakanı

Uzm. Dr. Celal Orhun ECEMİŞ
Daire Başkanı

